

Τα λιμνία του ΒΑ Άκρου Κρήτης Ένας άγνωστος υγρότοπος σε κίνδυνο

Στις άνυδρες περιοχές της ανατολικής Κρήτης,
δεν είναι όλα τόσο άνυδρα όσο φαίνονται.

Υπάρχουν σημεία που κρατάνε νερό για μεγάλες περιόδους του έτους, τα **εποχιακά τέλματα**.

Τι ονομάζουμε εποχιακό τέλμα?

Εποχιακό τέλμα λέμε...

- ένα λιμνίο (μιας μικρής έκτασης λιμνούλα δηλαδή) που δεν είναι μόνιμο αλλά ανάλογα με την εποχή περιέχει νερό ή είναι ξηρό.
- ένα λιμνίο που εμφανίζει μια χαρακτηριστική βλάστηση

Το **νερό** σε ένα εποχιακό τέλμα μπορεί να είναι...

γλυκό, υφάλμυρο ή αλμυρό!

Ειδικά εδώ στην ευρύτερη περιοχή μας, στη Μεσόγειο, έχουμε τα λεγόμενα ...

... ΜΕΤ, τα Μεσογειακά Εποχιακά Τέλματα!

Τι είναι τα ΜΕΤ?

- είναι **πολύ ρηχές εποχιακές λιμνούλες** (βάθους λίγων εκατοστών) που...
- συνήθως έχουν νερό μόνο το χειμώνα ή/και την άνοιξη
- έχουν χαρακτηριστικά υδρόβια φυτά που αντέχουν, δηλαδή είναι προσαρμοσμένα, στην εποχικότητα.

Τα Μεσογειακά Εποχιακά Λιμνία ή Τέλματα αποτελούν:

- προστατευόμενους οικοτόπους, σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις, όπως πχ. την Οδηγία Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.
- ευαίσθητα και μοναδικά οικοσυστήματα που χρήζουν προστασίας και διατήρησης
- είναι δείκτες οικολογικής ισορροπίας.

Τα ΜΕΤ έχουν μεγάλη οικολογική σημασία καθώς είναι βιότοπος για διάφορα αξιόλογα υδρόβια φυτά που έχουν μικρή κατανομή στη Μεσόγειο και στην Ελλάδα.

Χάρτης τελμάτων της περιοχής του ΒΑ άκρου Κρήτης – εποχιακών και μη

Τόσο τα **”Μεσογειακά Εποχιακά Λιμνία”** όσο και τα μόνιμα λιμνία έχουν το καθένα:

- τη δική του οικολογική ταυτότητα
- την υδροπερίοδο του, δηλαδή την περίοδο κατά την οποία το λιμνίο φέρει στάσιμα νερό
- τη δική του ιδιαίτερη και μοναδική χλωρίδα και πανίδα

ενώ όλα συνδέονται με τον
τρόπο διαχείρισης του νερού στην Κρήτη.

Τα λιμνία του ΒΑ Άκρου Κρήτης μπορεί να είναι τόσο φυσικά,
όσο και τεχνητά.

Αθουδιάρης κορυφή – ΜΕΤ

ΜΦΙΚ © Δρετάκης, Μ.

“Πεπόνια” – τεχνητό λιμνίο

Αποτελούν...

έναν χώρο αναζήτησης τροφής
για τους Μαυροπετρίτες που
ψάχνουν μεγάλα έντομα

μια όαση για τα
μεταναστευτικά πουλιά,
που αναζητούν μέρη να
ξεκουραστούν και να
τραφούν

τον μοναδικό βιότοπο ενός
μοναδικού βατράχου

μια ποτίστρα για τα κοπάδια

Τα φαινόμενα απατούν!

Αυτό που με το μάτι μοιάζει να είναι άχρηστη, άγονη, ξερή έκταση γης, κρύβει κάποια μυστικά:

Στον πυθμένα ενός αποξηραμένου λιμνίου διατηρούνται οι σπόροι των υδρόβιων φυτών που αποτελούν τη χλωρίδα του λιμνίου κατά την περίοδο υδροφορίας του.

Όταν βλέπουμε λοιπόν ένα αποξηραμένο λιμνίο, δε σημαίνει ότι δεν υπάρχει ζωή εκεί...

Απλώς είναι ζωή κοιμώμενη...
περιμένοντας να την ξυπνήσουν οι πρώτες βροχές του
φθινοπώρου...

ΑΠΕΙΛΕΣ

Τα τέλματα στην περιοχή απειλούνται κυρίως από:

- **Φυσικά φαινόμενα** που τείνουν να αυξηθούν,

όπως
η ανομβρία και
η ξηρασία

ΑΠΕΙΛΕΣ

- Ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως δραστηριότητες που παράγουν

ΜΦΙΚ © Δρετάκης, Μ.

απορρίμματα

και

λύμματα

Τα λύμματα αλλάζουν τις φυσικοχημικές ιδιότητες του νερού στα λιμνία, πράγμα που επηρεάζει τον ανταγωνισμό μεταξύ των διαφόρων ειδών χλωρίδας.

ΑΠΕΙΛΕΣ

- **Ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως**
 - Η καταπάτηση των λιμνίων από οχήματα με αποτέλεσμα την καταστροφή των πρανών του λιμνίου.

*ΠΡΟΣΟΧΗ: Καταστροφή των πρανών έχει ως αποτέλεσμα την ακόμη αμεσότερη διαφυγή του νερού!
Το νερό βρίσκει διέξοδο και... εξαφανίζεται!*

- Η εκσκαφή του πυθμένα των λιμνίων με σκοπό να πάρουν χώρα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Αφαίρεση χώματος από τον πυθμένα λιμνίου συμβάλλει στην άμεση υποβάθμιση του υγρότοπου αυτού.

Παρεμβάσεις στην περιοχή του ΒΑ Άκρου Κρήτης

- Αναδείχτηκαν όλα τα τέλματα.
- Ενισχύθηκαν με νερό τους κρίσιμους άνομβρους μήνες τα τεχνητά λιμνία..
- Αναμένεται να ενισχυθούν άλλα 3 τέλματα.

Παρεμβάσεις στα πλαίσια του IMPREGO

Λιμνίο Ερημούπολης

Πριν τις παρεμβάσεις...

ΜΦΙΚ © Δρετάκης, Μ.

Λιμνίο Προφήτη Ηλία

ΜΦΙΚ © Δρετάκης, Μ.

Λιμνίο Ερημούπολης

Μετά τις παρεμβάσεις...

Λιμνίο Προφήτη Ηλία

Λιμνίο Ερημούπολης

Πώς μπορείτε να βοηθήσετε

© Τ. Δημαλέξης/ΝCC

- Παρακολούθηση του επιπέδου νερού στα λιμνία της περιοχής.
- Συντήρηση υδροπεριόδου κατά την κρίσιμη για κάποια είδη πανίδας περίοδο, όπως ο Κρητικός Βάτραχος ή την μετανάστευση των πουλιών.
- Ενημέρωση αρμόδιων αρχών/Φορέα Διαχείρισης σε περίπτωση ζημιάς ή καταστροφής κάποιου λιμνίου.
- Ενημέρωση χρηστών ντόπιου πληθυσμού και επισκεπτών για την οικολογική αξία των λιμνίων και για ό,τι τα απειλεί.

